

پیرامون جنبش انقلابی زن، زندگی، آزادی در مرحله جدید*

بیانیه شورای مرکزی حزب چپ ایران (فدائیان خلق)

پنج‌شنبه، 23 مارس 2023 - 20:13

شورای مرکزی حزب
چپ ایران (فدائیان
خلق)

جنبش انقلابی
زن، زندگی،
آزادی دوران اوج
خود را سپری
کرده، مرحله ای
از حیات خود را
پشت‌سر
گذاشته و به
مرحله دیگری گام
گذاشته است. در
مرحله نخستین

جنبش، مردم به ویژه جوانان و زنان در ۱۶۰ شهر بزرگ و کوچک کشور در بیش از ۱۲۰۰ اقدام اعتراضی شرکت کردند، خیابان‌ها و دانشگاه‌ها را به تسخیر خود در آوردند، ضربات کاری به حکومت، اعتبار و اقتدار آن زدند و به جهانیان نشان دادند که جمهوری اسلامی حکومتی است جنایتکار که در اساس با کشتار، اعدام و پر کردن زندان‌ها از مخالفین و منتقدین به حیات خود ادامه می‌دهد. در جنبش انقلابی مشخص شد که بیش از ۸۰ درصد مردم ایران از وضعیت موجود ناراضی‌اند و خواهان تغییر وضع موجودند.

جنبش انقلابی در مرحله نخست به دستاوردهای بس ارزشمندی دست یافت، گروه‌های وسیعی از مردم را به میدان مبارزه کشاند، برتری اخلاقی خود را نشان داد، همبستگی و حمایت جهانی را جلب نمود، میلیون‌ها تن از ایرانیان برون‌مرز را در شهرهای مختلف جهان به خیابان‌ها آورد، در جنگ رسانه‌ای از حکومت پیش افتاد، بر مبارزه خشونت‌پرهیز پای‌بند ماند، گرایش سکولار دموکرات مردم را به طور قوی آشکار کرد، الگوهای جدیدی از مبارزه را

پروراند و اراده و خواست اکثریت مردم ایران برای دگویی ارزش ها و ساختارهای سیاسی، اجتماعی و فرهنگی را به نمایش گذاشت.

جنبش انقلابی همبستگی ملی میان مردم مناطق ملی و سراسر کشور، مناطق مرکزی و مرزی را اعتلا بخشیده که در شعاری های "کردستان چشم و چراغ ایران"، "آذربایجان بیدار است و پشت و پناه کردستان است" و "از زاهدان تا تهران، جانم فدای ایران" متبلور شد.

با شکل گیری جنبش انقلابی زن، زندگی، آزادی، کشور ما وارد يك دگرگونی بزرگ پارادایمی شده است. بی تردید وضعیت کشور به دوره قبل از شهریور ۱۴۰۱ برنخواهد گشت و به سختی می توان، آینده ایران را بدون تاثیرپذیری از این جنبش تصور کرد.

جمهوری اسلامی برای مهار جنبش انقلابی به سرکوب شدید متوسل شد. به گفته خبرگزاری هرانا، حکومت تا ۲۳ دی ماه ۵۲۰ تن از معترضین خیابانی را کشت و بیش از ۱۹۴۰۰ تن از فعالان میدانی، دانشجویان، کارگران، معلمان، هنرمندان، نویسندگان، روزنامه نگاران، وکلا، پزشکان، فعالان سیاسی و مدنی و .... را دستگیر و به زندان انداخت. در این اعتراضات ۷۰ کودک و نوجوان جان باخته اند، ۴ نفر با اعدام جان خود را از دست داده اند و ۱۰۹ نفر نیز با اتهامات مرگ آور روبرو هستند. دادگاه های جمهوری اسلامی ۷۱۹ معترض را به احکام متفاوتی محکوم و در مجموع ۱۱۵۰۲ ماه حبس صادر کرده اند. ابعاد دستگیری در این دوره بی سابقه بود. حکومت در دو ماه گذشته شماری از بازداشت شدگان را آزاد کرد. ولی شمار زیادی از فعالین خیابانی، سیاسی و مدنی همچنان در اسارت به سر می برند.

کشتارها، دستگیری ها، تهدیدها، اخراج ها، محرومیت از تحصیل، ضربه جدی به جنبش انقلابی زده و به کاهش اعتراضات در خیابان ها و دانشگاه ها انجامید. حکومت به طور نسبی اعتراضات خیابانی و دانشگاه ها را مهار کرده است. اما کاهش اعتراضات خیابانی و اعتراضات در دانشگاه ها، به منزله خاموش شدن جنبش انقلابی نیست. پتانسیل اعتراضی همچنان بالا است و اعتراضات در اشکال مختلف از جمله مقاومت مدنی ادامه دارد. خیزش های دی ماه ۹۶ و آبان ۹۸ با سرکوب شدید فروکش کرد و تداوم نیافت. ولی جنبش انقلابی با وجود سرکوب شدید و دستگیری ده ها هزار نفر، همچنان زنده است.

بلوک قدرت با وجود تحمل ضریان کاری از جانب جنبش زن، زندگی، آزادی، یکپارچه ماند و از شکل گیری گروه بندی های درونی جلوگیری کرد. ولی موقعیت حکومت در داخل و در سطح بین المللی به شدت تضعیف گردید، ریزش در پایگاه اجتماعی آن پیش رفت، نیروهائی از بدنه اش کنده شده و در موضع مخالف و یا بی طرفی قرار گرفت.

حکومت قادر نشد جنبش انقلابی را خاموش سازد و به عمر آن پایان بخشد. جنبش انقلابی هم نتوانست اعتراضات را با همان شدت آغازین ادامه دهد، به موقعیت انقلابی فراروید، قدرت دوگانه شکل دهد، نوعی هم‌زمانی میان نظم موجود و نظم آتی و بدیل به وجود آورد و به حیات حکومت پایان بخشد. ولی بحران‌های پرشمار و درهم‌تنیده، هم چنان پابرجا هستند و حکومت هم قادر به غلبه بر آن‌ها نیست. بعلاوه بحران اقتصادی به یک ابر بحران فراروئیده، تورم، فقر، بیکاری و شکاف طبقاتی، وضعیت انفجاری را شکل داده است، تحریم‌های اقتصادی هم‌چنان ادامه دارد و فشارهای بین‌المللی علیه جمهوری اسلامی به شدت افزایش یافته است..

می‌توان گفت ما مرحله‌ای از جنبش انقلابی را پشت‌سر گذاشتیم و به مرحله دیگری وارد شده‌ایم. مشخصه این مرحله تداوم اعتراضات به اشکال مختلف ولی نه به شدت گذشته و گاه با انقطاع است. آنچه مشخص است زمینه‌های اعتراضات هم چنان پابرجا است و بعد از دوره‌ای شعله‌ور خواهد شد. به بیان دیگر وضعیت سیاسی کشور ناپایدار است و به احتمال زیاد موج دوباره برخواهد گشت. اما سهمگین‌تر از قبل.

این ذهنیت و روانشناسی سیاسی در بین مردم وجود دارد که وضع موجود موقتی است و تغییر، امر اجتناب‌ناپذیر است. منتها زمان تغییر نامشخص است. در جامعه جنبشی ایران با تراکم بحران‌ها و انباشت نارضایتی‌ها، ما با دوره‌های متناوب خیزش و افت روبرو هستیم که این روند ادامه یافته و می‌تواند به شکل گیری موقعیت انقلابی و قدرت دوگانه منتهی شود.

راست‌ها و سیاست‌ها

"جمعیت" و به بیان دیگر بسیج سیاسی نقش تعیین کننده در تغییر توازن قوا به سود جنبش انقلابی دارد. حضور میلیونی مردم در خیابان‌ها، دانشجویان و دانش‌آموزان در اعتراضات دانشگاه‌ها و مدارس، اعتصابات سراسری کارگران، کامیونداران، کسبه و بازار، اعتراضات معلمان و گروه‌های دیگر اجتماعی، می‌تواند حکومت را به عقب‌نشینی وادار سازد و یا بستر مساعدی را برای گذار فراهم آورد.

این امر نیاز به بسیج، سازماندهی و تشکلیابی گروه‌های مختلف اجتماعی دارد. بحران حاد و مزمن اقتصادی و پاسخ نگرفتن مطالبات گروه‌های مختلف اجتماعی، زمینه را برای گسترش اعتراضات صنفی و مدنی فراهم ساخته است. تداوم و گسترش اعتراضات صنفی و مدنی می‌تواند اعتراضات را دوباره به خیابان‌ها و دانشگاه‌ها برگرداند. در چنین حالتی پیوند جنبش انقلابی با جنبش مطالباتی شکل خواهد گرفت. در هفته‌های گذشته شاهد افزایش اعتراضات کارگری بودیم. معلمان و بازنشستگان هم به میدان آمده‌اند. جنبش مطالباتی در حال

گسترش است. این جنبش ظرفیت بالائی برای بسیج نیرو دارد. اعتصابات و اعتراضات سراسری می‌تواند حکومت را فلج کند. سیاست‌های حزب تقویت جنبش مطالباتی و پیوند خوردن آن با جنبش انقلابی است.

سازماندهی و تشکلیابی گروه‌های مختلف اجتماعی در تداوم و هدایت جنبش نقش بس مهمی دارد. این دوره فرصتی است برای سازماندهی در اشکال مختلف به ویژه سازمان‌دهی محله محور، تشکلهای صنفی، کمیته‌ها و صندوق‌های اعتصاب. برآمد ۲۰ تشکل صنفی و مدنی و انتشار منشور مطالبات حداقلی، تلاشی ارزنده در این راستا بود. تلاش حزب ما هم در این جهت خواهد بود.

امر رهبری سیاسی یکی از چالش‌های اصلی جنبش انقلابی است. جنبش زن، زندگی، آزادی طی چند ماه با سازمانگری و مدیریت رهبران میدانی پیش رفت. ولی تحول دموکراتیک بدون وجود رهبری سیاسی با پشتوانه گسترده مردمی با چالش‌های جدی از جمله خلاء قدرت مواجه خواهد شد. در فقدان رهبری سیاسی نیروهای سازمان‌یافته موجود مانند نظامیان، جریان‌های اقتدارگرا، وارثین سلطنت و .... وارد صحنه خواهند شد، جنبش را به سود خود مصادره کرده و قدرت را به دست خواهند گرفت و چرخه استبداد تداوم خواهد یافت. در چنین حالتی داستان بسیاری از قیام‌های بهار عربی تکرار خواهد شد. امر رهبری سیاسی و چگونگی شکل‌گیری آن و نقش جریان‌های سیاسی، کنشگران سیاسی و تشکلهای صنفی و مدنی در داخل کشور و نیروهای سیاسی خارج از کشور، هنوز موضوع حل شده‌ای نیست. اما در این راستا ضرورت دارد که روند همکاری و ائتلاف‌ها بین جریان‌های سیاسی در داخل و خارج از کشور شتاب بیشتری پیدا کند.

باید توجه داشت که دوره یک‌سالاری و رهبری فردی گذشته است. رهبری جمعی نیاز جنبش انقلابی است. حزب ما در این رابطه برای شکل‌دهی ثقل جمهوری‌خواهی و ایجاد مرکز هماهنگی اپوزیسیون دموکرات تلاش می‌کند. جای خوشحالی است که تلاش‌های چند ساله برای شکل‌گیری ائتلاف ۵ حزب و سازمان جمهوری‌خواه به عنوان "همگامی برای جمهوری سکولار دموکرات در ایران" به ثمر نشست و اطلاعیه آن در روزهای گذشته انتشار یافته است. ما در این دوره تلاش خواهیم کرد که بلوک "همگامی" برای شکل دادن ثقل جمهوری‌خواهی با سایر بلوک‌های جمهوری‌خواه، احزاب، سازمان‌ها و تشکلهای جمهوری‌خواه و کنشگران جمهوری‌خواه وارد گفتگو و همکاری شود. همراه با پیشبرد این سیاست، با مجموعه جریان‌های جمهوری‌خواه و دموکرات نیز برای ایجاد مرکز هماهنگی وارد گفتگو خواهیم شد.

اعتراضات ایرانیان برون مرزی در خارج از کشور در تداوم جنبش انقلابی نقش مثبت و موثری دارد. ما همچنان در این اعتراضات همراه با نیروهای دموکرات به حضور فعال خود ادامه خواهیم داد.

زندانیان سیاسی و اعدام‌ها، دو موضوع حاد جنبش زن، زندگی، آزادی است. لازم است در این دوره برای آزادی زندانیان سیاسی و توقف اعدام‌ها فعالانه برخورد کرد. تلاش خواهیم کرد که این امر را در همکاری با نیروهای دموکرات و تشکل‌های حقوق بشری و دموکرات پیش ببریم.

حمایت‌های بین‌المللی از جنبش زن، زندگی، آزادی حائز اهمیت زیادی است. ما در ضمن مخالفت با حمله نظامی و آلترناتیوسازی توسط دولت‌ها، از فشارهای بین‌المللی به جمهوری اسلامی برای آزادی زندانیان سیاسی، توقف اعدام‌ها و تامین حقوق بشر استقبال می‌کنیم.

حزب چپ ایران (فدائیان خلق) به سهم خود در مرحله نخست در تقویت و گسترش جنبش انقلابی کوشید. اکنون که جنبش وارد مرحله جدیدی شده است، حزب در پیشبرد سیاست‌هایی که ذکر شد، از جمله حضور گسترده گروه‌های مختلف اجتماعی در اعتراضات، هم‌پیوندی جنبش انقلابی با جنبش مطالباتی، تشکیل ثقل جمهوری‌خواهی و هماهنگی اپوزیسیون دموکرات تلاش خواهد شد.

شورای مرکزی حزب چپ ایران (فدائیان خلق)

۲ فروردین ۱۴۰۲ (۲۲ مارس ۲۰۲۳)

* این بیانیه در تبیین وضعیت جنبش زن، زندگی، آزادی در فاز جدید و سیاست‌های حزب تهیه شده و با رویدادهای چند هفته گذشته تماس نگرفته است. حزب در مورد برخی رویدادها موضع گرفته و نسبت به مجموعه آنها هم دیدگاه و مواضع خود را بیان خواهد کرد.